

استاد حاج میرزا آقا امامی (۱۳۲۳-۱۲۵۸، اصفهان)
 حاج محمد مهدی امامی مشهور به میرزا آقا امامی فرزند
 محمد حسین خطاط و نقاش دوره قاجار، از کودکی نزد پدر و
 عموی خود نقاشی را فرا گرفت. ابتدا به تقلید از نقاشی‌های
 دوره صفویه و آثار هنرمندان بزرگ مانند کمال‌الدین بهزاد و

رضا عباسی و غیره در نقاشی گل و مرغ روی قلمدان و قاب آینه
 و نقاشی روی چوب مهارت فراوانی یافت و سپس به نقاشی روی
 چرم و هنر سوخت پرداخت و این شیوه را مرسوم کرد.
 استاد حاج میرزا آقا امامی در سال ۱۳۱۷ شمسی به دریافت
 نشان درجه اول و دوم نمایشگاه هنری سال نایل شد (تصویر ۱).

تصویر ۱- بازی چوگان، میرزا آقا امامی، شیوه‌ی سوخت، موزه هنرستان هنرهای زیبای اصفهان

استاد محمدحسین مصور الملکی (۱۳۵۶-۱۲۶۹)،
اصفهان

نقاشی قاجار، به کشیدن تصاویر اشخاص و مصور کردن سفرنامه‌ها پرداخت. وی به مدت شش ماه در فرانسه به نقاشی و مطالعه در موزه‌ی لوور پرداخت. پس از بازگشت از فرانسه با اطلاعاتی که در زمینه‌ی نقاشی ایرانی به دست آورده بود، به خلق آثاری همت گماشت که برخی از آنها جزو آثار هنری ارزشمند موزه‌های مختلف جهان محسوب می‌گردد (تصویر ۲).

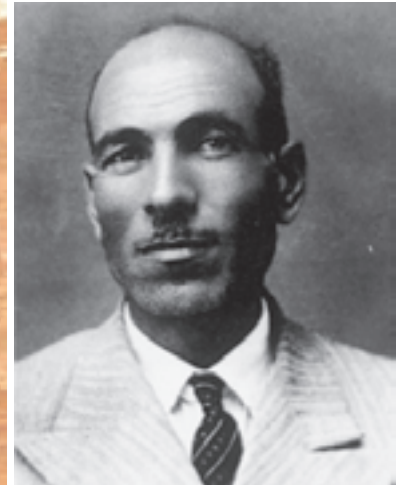
پدرش نقاش روی قلمدان بود. استاد محمدحسین از سن هفت سالگی به حجره‌ی پدر رفت و مشغول نقاشی شد. در پانزده سالگی پس از فوت پدرش به تنهایی به کار قلمدان‌سازی مشغول شد. سپس در ادامه کار دست به تجربیاتی در زمینه‌ی تذهیب، نقاشی رنگ و روغن، چهره‌پردازی و همچنین به شیوه‌ی

تصویر ۲- جنگ نادر، حاج مصورالملکی، آبرنگ روی کاغذ، مجموعه شخصی، ۱۳۵۰

استاد هادی تجویدی (۱۳۱۸ تهران — ۱۲۷۲ اصفهان)
 پدرش محمد علی سلطان الکتاب از مذهبان و خوشنویسان
 و پدر بزرگ مادریش میرزا بابا نقاش باشی از هنرمندان مشهور
 دوره‌ی فتحعلی‌شاه بود. او آموزش نقاشی را از کودکی نزد آقا
 محمد ابراهیم نعمت‌اللهی و آقا میرزا احمد که از هنرمندان معروف
 قلمدان‌ساز بودند آغاز کرد. وی در سال ۱۲۹۵ به مدرسه

کمال‌الملک تهران راه یافت. هادی در مدرسه کمال‌الملک علاوه
 بر تدریس نقاشی آبرنگ، به آموختن نقاشی کلاسیک غرب زیر
 نظر استاد کمال‌الملک پرداخت. او در سال ۱۳۰۹ در مسابقه‌ای
 که برای انتخاب استاد نگارگری برپا شده بود، مقام اول را به
 دست آورد و در همان‌جا مشغول تدریس شد (تصویر ۳).

تصویر ۳— بر تخت‌نشستن بهرام، هادی تجویدی، موزه هنرهای ملی تهران

استاد حسین بهزاد (۱۳۴۷-۱۲۷۳ تهران)

فرزند میرزا فضل‌اله اصفهانی، نقاش آبرنگ و قلمدان‌ساز بود. وی آموزش هنری خود را در مجمع‌الصنایع نزد علی قلمدان‌ساز اصفهانی آغاز کرد. او در سال ۱۳۴۱ شمسی عازم فرانسه (پاریس)

گردید و در آن‌جا به مطالعه در آثار نقاشی ایران، هند، چین و ژاپن پرداخت. پس از بازگشت به ایران، کتاب حکیم عمر خیام را مصور کرد و با تشکیل هنرستان هنرهای زیبای پسران و دختران در تهران به سمت استادی آنجا برگزیده شد (تصویر ۴).

تصویر ۴- آنان‌که محیط فضل و آداب شدند، حسین بهزاد، موزه هنرهای ملی ایران، سال ۱۳۲۹

استاد عیسی بهادری (۱۳۶۵ فرانسه - ۱۲۸۴ اراک)

وی آموزش هنری خود را در هنرستان کمال‌الملک با طبیعت‌سازی آغاز کرد. بهادری که شیفته‌ی هنرهای ملی بود مطالعاتی در زمینه‌ی آثار کاشی‌کاری و گچ‌بری و نقاشی‌های بناهای تاریخی و مساجد اصفهان داشت.

وی در دی‌ماه ۱۳۱۵ شمسی هنرستان هنرهای زیبای اصفهان را تأسیس کرد و تا سال ۱۳۴۵ ریاست آن را به عهده

داشت.

مهارت استاد در رشته‌های طبیعت، نقاشی ایرانی، تذهیب، آبرنگ و نقشه‌ی فرش بود. از آثار این هنرمند، تابلوی مجلس درس ابوعلی سینا در موزه‌ی لوور و تابلوی بزم شاه‌عباس به تقلید از چهل‌ستون است که در این اثر تعدادی از هنرجویان و کارمندان هنرستان هنرهای زیبا را به جای شخصیت‌های اصلی تابلو شبیه‌سازی کرده است (تصویر ۵).

تصویر ۵ - مجلس بزم شاه‌عباس، عیسی بهادری، دوره معاصر، موزه هنرستان هنرهای زیبای اصفهان

استاد ابوطالب مقیمی (۱۳۴۸-۱۲۹۱ تهران)

فرزند حاج محمدحسین مقیمی تبریزی بود. در کودکی از روی نقوش کاشی‌ها و درهای قدیمی و فرش‌ها نقاشی می‌کرد. وی خط را نزد عمادالکتاب و موسیقی را نزد علیقلی وزیری فراگرفت و سپس وارد دارالفنون شد و دوره‌ی متوسطه را به پایان رسانید. در سال ۱۳۰۹ به مدرسه‌ی کمال‌الملک راه یافت. ابتدا نزد آشتیانی، حیدریان، حسین شیخ و... به فراگرفتن اصول نقاشی

طبیعت پرداخت و سپس با راه‌اندازی مدرسه‌ی هنرهای قدیمه در محضر استاد میرزا علی درودی، تذهیب و نزد استاد هادی تجویدی نقاشی ایرانی را فراگرفت. وی در نمایشگاه بروکسل (۱۳۳۷) به دریافت درجه‌ی یک نائل گشت. پس از اتمام دوره‌ی هنرستان در سال ۱۳۳۸ به عنوان هنرآموز به تعلیم نقاشی ایرانی پرداخت. آثار استاد ابوطالب مقیمی در مجموعه‌های خصوصی، کلکسیون‌ها و موزه‌های معتبر جهان حفظ و نگهداری می‌شود (تصویر ۶).

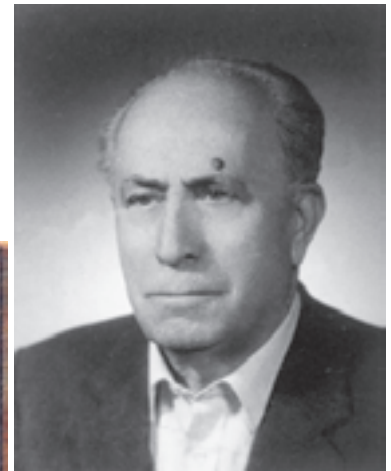
تصویر ۶- حلقه درویشان، ابوطالب مقیمی، موزه هنرهای ملی ایران، سال ۱۳۴۵

استاد محمدعلی زاویه (۱۳۶۹-۱۲۹۱ تهران)

وی در سال ۱۳۰۹ ش. وارد هنرستان عالی هنرهای زیبای ایران (مدرسه‌ی صنایع قدیمه) شد و نقاشی را نزد استاد هادی تجویدی آموخت و در سال ۱۳۱۹ با درجه ممتاز از مدرسه فارغ‌التحصیل شد. سپس به‌عنوان استاد نقاشی ایرانی در هنرستان دختران و پسران مشغول به کار شد و در سال ۲۷ - ۱۳۲۶،

ریاست موزه‌ی هنرهای تزیینی را بر عهده داشت. زاویه در نمایشگاه بروکسل به دریافت مدال طلا و دیپلم گراند پری نایل گشت.

استاد زاویه در ساخت و ساز فضاهای خاص نقاشی‌هایش نهایت دقت و ظرافت را به کار می‌گرفت. از آثار او می‌توان به تابلوی خسرو و شیرین اشاره کرد (تصویر ۷).

تصویر ۷- خسرو و شیرین، محمدعلی زاویه، موزه هنرهای ملی ایران، سال ۱۳۲۱

استاد علی کریمی (۱۳۷۲-۱۲۹۲ تهران)

فرزند حاج عزیزالله از ابتدا نقاشی را نزد استاد حسین بهزاد آموزش دید. پس از آن راهی مدرسه صنایع مستظرفه گردید و تا سن ۱۸ سالگی به آموختن نقاشی طبیعت نزد استاد حیدریان، صدیقی و ... مشغول شد. سپس برای مدت شش ماه به فرانسه رفت. پس از بازگشت وارد مدرسه صنایع قدیمه شده و با درجه ممتاز موفق به دریافت پایان نامه‌ی دوره عالی گردید و به‌عنوان

مدرس مشغول به کار شد. پس از مدتی به ریاست مدرسه انتخاب شد و به پیشنهاد وی نام مدرسه «صنایع قدیمه» به «مدرسه هنرهای ملی» تغییر یافت. وی سه مدال طلا و تعداد زیادی تقدیرنامه از نمایشگاه‌های خارجی دریافت داشت. استاد کریمی با تلفیق طبیعت و نقاشی ایرانی موفق به ساخت پرتوهای ظریف با شیوه پرداز شد (تصویر ۸).

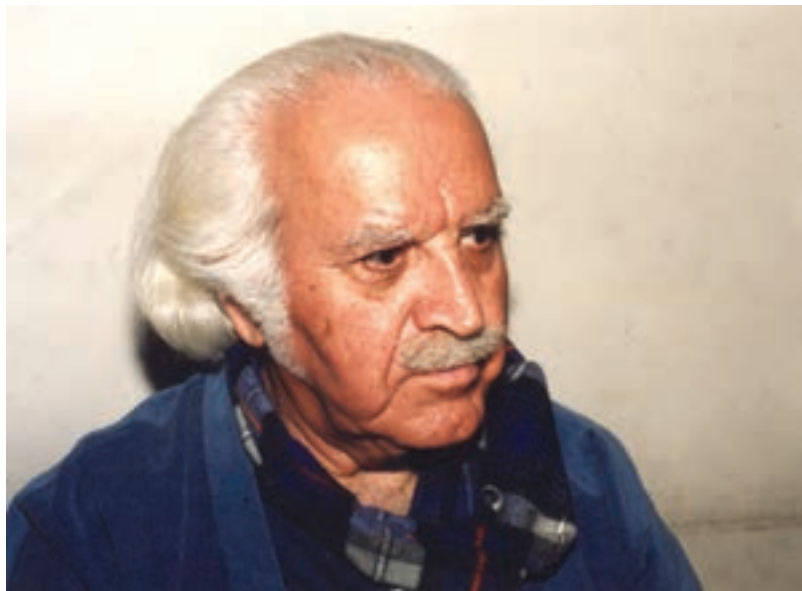

تصویر ۸- موسی و شبان، علی کریمی، موزه هنرهای ملی ایران

استاد علی مطیع (۱۲۹۵ تهران)

وی در سال ۱۳۱۱ وارد مدرسه‌ی صنایع قدیمه شد و زیر نظر استادانی چون هادی تجویدی، علی کریمی، علی درودی به فراگرفتن اصول نقاشی ایرانی پرداخت.

در سال ۱۳۳۶ تابلوی معراج او به نمایشگاه بروکسل راه یافت و موفق به دریافت مدال طلا و دیپلم افتخار آن نمایشگاه شد. استاد مطیع مدرس طراحی سرامیک، و نقاشی ایرانی است (تصویر ۹).

تصویر ۹- معراج حضرت محمد (ص) (تقلید از تابلوی معراج سلطان محمد)، علی مطیع، موزه هنرهای ملی تهران، سال ۱۳۱۴ شمسی

استاد جواد رستم شیرازی (۱۳۸۴-۱۲۹۸ اصفهان) وی نخستین شاگردی بود که در هنرستان هنرهای زیبای اصفهان ثبت نام کرد و زیر نظر استاد بهادری به فراگرفتن نقاشی ایرانی، نقشه‌ی فرش و تذهیب مشغول گردید. وی پس از اتمام دوره‌ی هنرستان و کسب مقام اول، در سال ۱۳۲۰ وارد دانشگاه تهران شد. در سال ۱۳۲۲ با دریافت مقام اول در مسابقه نقاشی به مدت شش ماه بورسیه‌ی خارج از کشور به او تعلق گرفت. پس از بازگشت به مدت بیست و نه سال به کار تدریس نقاشی ایرانی

در هنرستان اصفهان اشتغال داشت و هنرمندان شایسته‌ای را در این مدت تربیت کرد.

وی علاوه بر نقاشی ایرانی در زمینه‌های مختلف طراحی فرش، طراحی کاشی، طراحی گچ‌بری، قلم‌زنی، مشبک‌بری، معرق و منبت چوب و ... فعالیت داشت. بیش‌ترین آثار استاد رستم شیرازی را ترکیب‌بندی لچک و ترنج و طرح‌های گرفت و گیر دربر می‌گیرد (تصویر ۱).

تصویر ۱- نبرد رستم و شیطان، اثر جواد رستم شیرازی

استاد محمود فرشچیان (۱۳۰۸ اصفهان)

وی فرزند حاج غلامرضا فرشچیان از بازرگانان فرش بود. او ابتدا شاگرد حاج میرزا آقا امامی و پس از ورود به هنرستان هنرهای زیبای اصفهان به مدت چهار سال نزد استاد بهادری به فراگرفتن نقاشی ایرانی پرداخت.

پس از پایان هنرستان به آموزش نگارگری در وزارت فرهنگ و هنر (سابق) پرداخت. او در سال ۱۳۶۳ راهی اروپا و سپس آمریکا شد و تاکنون جوایز مختلفی را دریافت کرده است (تصویر ۱۱).

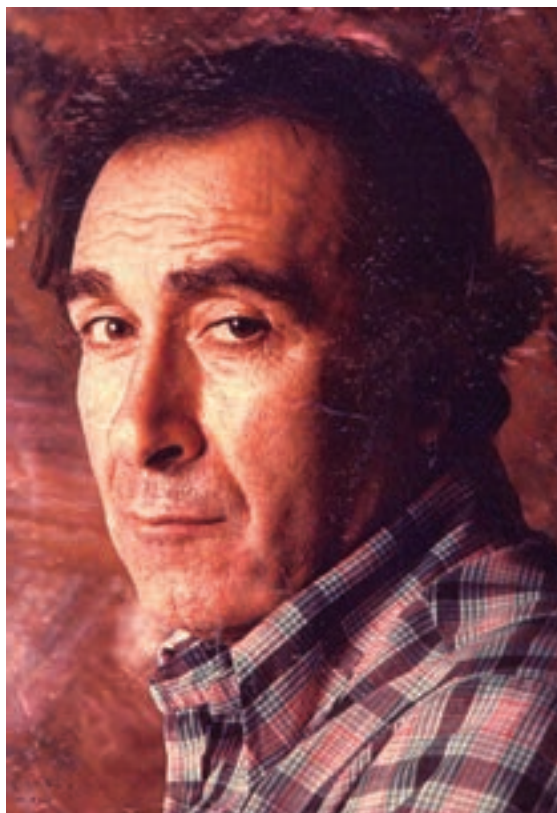

تصویر ۱۱- نبرد رستم و اژدها، محمود فرشچیان، دوره معاصر، موزه هنرهای ملی ایران - سال ۱۳۴۳

استاد امیر هوشنگ جزئی زاده (۱۳۱۲ اصفهان)

پدر بزرگ وی آقا محمد علی مذهب از نقاشان دوره قاجار و معلم مدرسه کمال الملک بود. وی نقاشی را در هنرستان هنرهای زیبای اصفهان نزد استاد رستم شیرازی آموخت. پس از اتمام دوره هنرستان با استفاده از بورس تحصیلی راهی انگلستان شد و مدت شش ماه در آنجا به کار و مطالعه پرداخت. پس از بازگشت در همان هنرستان مشغول تدریس نقشه

فرش شد. او را سال ۱۳۵۷ به عنوان رئیس هنرستان برگزیدند. وی تاکنون به دریافت مدال نقره در نمایشگاه بروکسل ۱۹۵۸ م، مدال دولت الجزایر، دیپلم دوسالانه اروپایی، آسیایی ترکیه و ... نایل آمده است. استاد جزئی زاده در آثارش تکیه زیادی بر طراحی و قلم گیری دارد و اکثر آثار او را قلم گیری روی زمینه ساده یا ابر و باد در بر می گیرد که در اندازه های بزرگ طراحی و اجرا می شود (تصویر ۱۲).

تصویر ۱۲ - مرد و خروس، جزئی زاده، مجموعه شخصی، سال ۱۳۶۵ شمسی

استاد یسائی شاه‌جانیان (۱۳۶۶-۱۳۱۸ اصفهان)

وی پس از اتمام تحصیلات دوره‌ی ابتدایی در مدرسه‌ی آرامنه‌ی اصفهان راهی هنرستان هنرهای زیبای اصفهان شد و در رشته نقاشی ایرانی به مدت شش سال زیر نظر استاد رستم شیرازی و حاج مصورالملکی به فراگرفتن نگارگری پرداخت. او پس از چندی به منظور مطالعه و ادامه‌ی تحصیل به لبنان رفت. به دلیل مهارتی که از خود نشان داد مرمت تابلوی بزرگ حضرت مریم و مسیح، مربوط به محراب مادر مقدس در کلیسای آرامنه‌ی بیروت به او واگذار شد.

پس از بازگشت به ایران مرمت نقاشی‌های تاریخی از جمله کاخ چهلستون، عمارت عالی‌قاپو، کلیساهای جلفای اصفهان، خانه‌ی بیرنیا در ناین، نارنجستان قوام در شیراز و کاخ صفوی قزوین را بر عهده گرفت. وی در سال ۱۳۴۲ نقاشیهای هتل عباسی اصفهان را به سبک صفوی انجام داد.

استاد یسائی علاوه بر نقاشی ایرانی سبک اصفهان، آثار بسیار ارزشمندی در نقاشی به سبک قاجار، گل و مرغ، رنگ و روغن و آبرنگ از خود به یادگار گذاشته است (تصویر ۱۳).

تصویر ۱۳- شکار، اثر یسائی شاه‌جانیان، مجموعه شخصی، سال ۱۳۶۲ شمسی

استاد اکبر مصری پور (۱۳۲۳ اصفهان)

علاوه بر تدریس نقاشی ایرانی در کار طراحی نقشه فرش، نقشه کاشی، طراحی قلم زنی، منبت کاری، موزاییک و گچبری و ... نیز فعالیت دارد (تصویر ۱۴).

کار هنری خود را زیر نظر استاد افتکاری و رستم شیرازی در هنرستان هنرهای زیبای اصفهان آغاز کرد. پس از فعالیت های متعدد در همان هنرستان به آموزش نگارگری مشغول شد. وی

تصویر ۱۴ - سیمرخ، اکبر مصری پور، رنگ و روغن و طلا روی بوم دودی، دوره معاصر، مجموعه شخصی

استاد مجید مهرگان (۱۳۲۴ رشت)

نگارگری را نزد استاد محمود فرشچیان آموخت سپس در هنرستان هنرهای زیبای تهران فراگیری خود را ادامه داد. وی پس از هنرستان وارد دانشکده هنرهای تزئینی شده و با مدرک کارشناسی در رشته گرافیک از دانشکده فارغ التحصیل شد. او در سال ۱۳۴۸ ه. ش. در هنرستان مشغول به کار

شد. استاد مهرگان علاوه بر نقاشی ایرانی به کار تذهیب و طراحی نقشه‌ی فرش نیز اشتغال دارد و تاکنون در نمایشگاه‌های فردی و گروهی فراوانی از جمله نمایشگاه موزه هنرهای معاصر پکن و شانگهای در سال ۱۳۸۱ و عشق‌آباد ترکمنستان در سال ۱۳۸۳ شرکت داشته است (تصویر ۱۵).

تصویر ۱۵- ارباب، اثر مجید مهرگان، موزه هنرهای معاصر، تهران، ۱۳۵۳ شمسی

استاد اردشیر مجرد تاکستانی (۱۳۲۸ رشت)

وی نگارگری را در هنرستان هنرهای زیبای تهران نزد استاد مقیمی و استاد عباس معیری آموخت. مدتی نیز به شاگردی استاد محمود فرشچیان مشغول شد. پس از پایان تحصیلات خود

به آموزش هنر نگارگری پرداخت که از آن جمله تدریس در دانشگاه تهران را می‌توان نام برد. استاد تاکستانی ضمن خلق آثاری ارزشمند در زمینه پژوهش و تألیف کتب آموزشی نگارگری، تذهیب، شعر، طراحی و ... فعالیت دارد (تصویر ۱۶).

تصویر ۱۶- زال و سیمرغ، اثر اردشیر مجرد تاکستانی، مجموعه شخصی، سال ۱۳۶۸ شمسی

استاد محمدباقر آقامیری (۱۳۲۹ یاسوگند گروس)
استاد محمدباقر آقامیری دارای مدرک کارشناسی نقاشی
و کارشناسی ارشد گرافیک و درجه یک هنری در زمینه نقاشی
ایرانی است و نگارگری را نزد استادان زاویه و فرشچیان آموخت.
وی برنده مدال طلا از نمایشگاه جهانی الجزایر در سال ۱۳۶۶ و

منتخب خادم قرآن در سال ۱۳۸۰ شد. او در نمایشگاه‌های
بی‌شماری در داخل و خارج از کشور شرکت داشته و چهل عنوان
کتاب‌های ادبی، هنری، مذهبی، تاریخی و ... را تصویرسازی
کرده است. در حال حاضر مدرس نگارگری، طراحی قالی و کاشی
در مقاطع مختلف می‌باشد (تصویر ۱۷).

تصویر ۱۷- مولانا، اثر محمدباقر آقامیری، سال ۱۳۸۰، مجموعه شخصی

استاد عباس جمالپور (۱۳۱۲ تهران)

استاد جمالپور دوره‌ی هنرستان کمال‌الملک را در چهار سال با درجه‌ی ممتاز گذراند. او در رشته‌های نقاشی ایرانی، موسیقی ایرانی و ادبیات فعالیت داشته و مدت ۴۸ سال در این زمینه‌ها تجربه‌ی هنری کسب کرده‌اند.

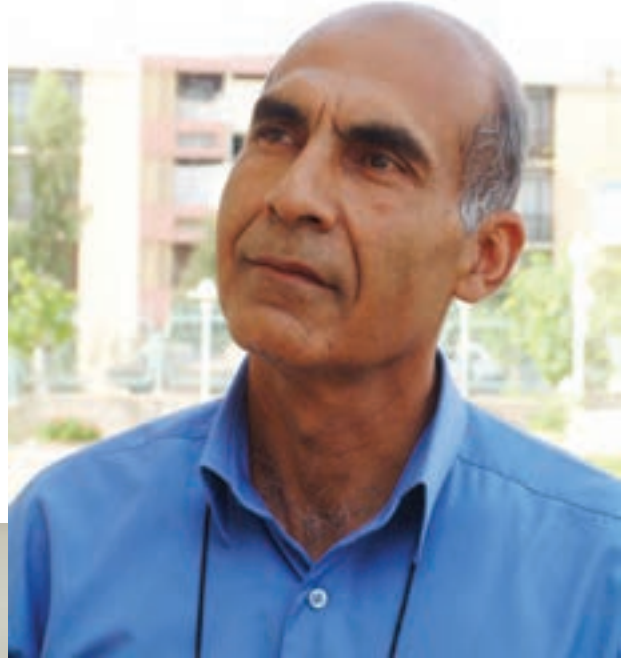
ایشان علاوه بر شرکت در نمایشگاه‌های مختلف و داوری سه دوره از دوسالانه‌های نگارگری، دارای مدرک درجه یک هنری بوده و سابقه ۲۳ سال تحقیق درباره‌ی انرژی هنر، فلسفه‌ی هنر و عرفان هنر را نیز دارد (تصویر ۱۸).

تصویر ۱۸ — ملاقات موسی، اثر استاد عباس جمالپور

استاد علی اصغر تجویدی (۱۳۲۷ فسا)

استاد علی اصغر تجویدی فارغ التحصیل کارشناسی هنرهای تجسمی در رشته مجسمه سازی در سال ۱۳۵۶ است و نگارگری را نزد استاد فرشچیان در دانشکده هنرهای زیبا آموخت. وی موفق به دریافت دیپلم افتخار از ششمین نمایشگاه

مینیاتور سوئد در سال ۱۳۸۱ شده است. از جمله فعالیت های وی شرکت در نمایشگاه های متعدد و چاپ دو مجموعه آثار در سال های ۱۳۶۸ و ۱۳۷۰ را می توان نام برد و در حال حاضر مدرس نگارگری در مقاطع مختلف در شیراز می باشد (تصویر ۱۹).

تصویر ۱۹- دوش دیدم که ملائک در میخانه زدند گل آدم بسرشتند و به پیمانہ زدند اثر علی اصغر تجویدی

فهرست منابع و مآخذ

منابع فارسی

- ۱- زکی، محمدحسین، تاریخ نقاشی در ایران، ابوالقاسم سحاب، کتاب سحاب، تهران - چاپ سوم ۱۳۵۷.
- ۲- حلیمی، محمدحسین، رنگ شناسی ایتن
- ۳- تجویدی، اکبر، نقاشی ایران از کهن‌ترین روزگار تا دوران صفویان، فرهنگ و هنر، تهران.
- ۴- قمی، قاضی احمد، گلستان هنر، احمد سهیلی خوانساری، کتابخانه منوچهری، تهران.
- ۵- اشرفی، م.م. همگامی نقاشی با ادبیات در ایران، روین پاکباز، نگاه، تهران.
- ۶- میربها، ابوالفضل، شرح احوال حسین بهزاد، وزارت فرهنگ و هنر.
- ۷- ضیائپور، جلیل، آشنایی با رنگ‌آمیزی در آثار هنری ایرانیان، وزارت فرهنگ و هنر.
- ۸- روشنگر، مجید، مجموعه نقاشی‌های معاصر ایران ناصر اویسی، انتشارات مروارید، خانه کتاب، تهران

۱۳۴۴.

- ۹- مجرد تاکستانی، اردشیر، تشعیر در هنرهای کتاب‌آرایی، انتشارات فرهنگ سرا، تهران، ۱۳۷۱.
- ۱۰- مینیاتورهای استاد علی مطیع، انتشارات فرهنگ سرا، تهران - ۱۳۷۳.
- ۱۱- مینیاتورهای استاد علی اصغر تجویدی - انتشارات فرهنگ سرا، تهران، ۱۳۶۹.
- ۱۲- هالتگرن، کن، هنر طراحی حیوانات، رسول پدram، انتشارات تهران، چاپ دوم ۱۳۵۵.
- ۱۳- بینون، لورنس، سیر تاریخ نقاشی ایران، محمد ایرانمش، امیرکبیر، تهران ۱۳۶۷.
- ۱۴- شاه جانیان، واجه، گزیده آثار نقاشی استاد یسائی شاه جانیان، اصفهان، ۱۳۷۲.
- ۱۵- آدمیت، فریدون، اندیشه ترقی
- ۱۶- تبریزی، عبدالکریم، تاریخ و زندگی هنر و هنرمندان.
- ۱۷- اسفندیاری، رباعیات حکیم عمر خیام.
- ۱۸- مجرد تاکستانی، اردشیر، راهنمای نقاشی و کتاب‌آرایی در ایران، آستانه مقدس قم.
- ۱۹- هنر ایران، نمایشگاه دوسلدرف آلمان، وزارت ارشاد اسلامی ایران، موزه هنرهای معاصر تهران، ۱۳۷۰.
- ۲۰- مصاحبه با استادان: آیدین آغداشلو، جلیل ضیاءپور، علی کریمی، علی مطیع، مجید مهرگان، اردشیر مجرد تاکستانی، جزئی‌زاده، رستم شیرازی، اکبر مصری‌پور، نوار کاست، ۱۳۷۰-۱۳۷۱، مؤلف.
- ۲۱- رحیم اخوت، مصاحبه با استاد حاج مصور الملکی، نوار کاست، ۱۳۵۵.

1. Cary Welch, Stuart, Royal Persian Manuscripts, Thames and Hudson, London, 1976.
2. Raby, J. Al-Jalil, Qajar-portraits, I. B. Tauris publishers London.
3. Gray, Basil, La peinture persane, Art Albert Skira, Geneve, 1977.
4. Bahari, Ebadollah, Bihzad master of Persian painting, I. B. Tauris London, 1997.
5. ? . Ipsiroglu, Mazhar, Masterpieces from the Topkapi Museum Thames and Hudson, London 1980.
6. Vilo, Enita, Le livre des Rois, s. A. lausanne 1972.
7. Okada, Amina, Imperial Mughal Painters, Flammarion Paris 1992.
8. Canby, Sheila, R. Persian Masters. five centuries of painting, Marg publications Bombay - India- 1990.
9. Rogers. J. M, Topkapi, Thames and Hudson, London 1986.
10. Soudavar, Abolala, Art of the Persian Courts, Rizzoli New York 1992.
11. Canby, Sheila R. Persian painting, British Museum, London 1993.
12. Bammut Najm ull-Din, Mirror of the Orient, Thames and Hudson, London 1992.
13. Papadopoulo, Alexandre, Islam and Muslim, Art, Thames, and Hudson, London 1980.
14. Persian and Mughal Art, P & B Colnaghi & Co Ltd London- 1976.

